

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Práva Nezletilých Osob Při Soudních Řízeních](#) > [Latvia](#)

Práva nezletilých osob při soudních řízeních

Obsah zajišťuje

Lotyšsko

Lotyšsko

1. Způsobilost dítěte k právům a právním úkonům

Podle lotyšského práva jsou způsobilé k právním úkonům v občanskoprávním řízení osoby, které dosáhly zletilosti, tj. věku 18 let. Věci týkající se nezletilých osob předkládají soudu jejich zákonní zástupci. Zákonnými zástupci jsou nejčastěji rodiče nebo poručník.

V zákonem stanovených případech jsou nezletilí oprávněni vykonávat svá procesní práva v občanskoprávním řízení samostatně. V takových případech mohou být přizváni zákonní zástupci, kteří jsou nezletilé osobě nápomocni v soudním řízení. Je třeba poznamenat, že děti mají právo svobodně vyjadřovat své názory a za tímto účelem přijímat a zasílat jakýkoli druh informací a mají rovněž právo být vyslechnuty ve všech žalobách nebo řízeních, které se jich týkají. Jestliže je dítě schopno formulovat svůj názor, je třeba k němu přihlídnout s ohledem na jeho věk a vyspělost.

2. Přístup k přizpůsobenému soudnímu řízení

Práce soudů je organizována tak, aby se zajistilo, že věci týkající se ochrany práv a zájmů dítěte budou projednávány jako naléhavé.

Ve věcech, které se dotýkají dítěte, např. rozvodové řízení, určení rodičovství dítěte a podobně, zákon stanoví široký manévrovací prostor pro zpřístupnění důkazů. Za účelem objasnění názorů dítěte a jejich předložení soudu se zpravidla přizve příslušný obecní úřad, což znamená soud pro rodinné záležitosti, který je složen ze speciálně vyškolených odborníků, kteří objasňují názory dítěte ve známém prostředí.

3. Multidisciplinární hlediska

Ochrana práv dítěte je prováděna ve spolupráci s rodinou, ústředními a místními orgány státní správy, veřejnými organizacemi a dalšími fyzickými a právníckými osobami.

V souladu se zákonem o ochraně práv dítěte koordinuje spolupráci mezi ústředními a místními orgány státní správy v záležitostech týkajících se ochrany práv dítěte a práv rodiny, které spadají do jejich působnosti, ministerstvo sociální péče.

Lotyšsko má zvláštní postup (nařízení vlády č. 545 ze dne 12. září 2017 o institucionální spolupráci v oblasti ochrany práv dítěte), který upravuje organizaci spolupráce mezi ústředními a místními orgány státní správy a nevládními organizacemi v této oblasti. Ta je organizována s pomocí poradních kolegiálních skupin zřízených v obcích a Rady pro spolupráci v záležitostech dítěte. Skupiny pro spolupráci se mimo jiné zabývají jednotlivými případy týkajícími se možného porušování práv dítěte v případech, kdy je zapotřebí rychlé akce a spolupráce několika institucí a kdy situaci nemůže vyřešit jedna instituce nebo se ukázalo, že ji nelze vyřešit po delší dobu.

4. Odborná příprava odborníků

Právní předpisy stanoví celou řadu odborníků (soudci, státní zástupci, advokáti, soudní úředníci a soudní psychologové), kteří posuzují duševní stav dítěte, spolu s notáři, příslušníky policie, kteří pracují s dětmi, atd. – kteří musí získat odborné znalosti v oblasti ochrany práv dítěte. Školení pro soudce v záležitostech týkajících se práv dítěte organizuje ministerstvo spravedlnosti.

5. Zájmy dítěte

Podle zákona o ochraně práv dítěte mají práva a zájmy dítěte přednost při všech právních jednáních týkajících se dítěte. V Lotyšsku musí všechny činnosti týkající se dětí, které vykonávají ústřední nebo místní orgány státní správy, veřejné organizace, jiné fyzické nebo právnické osoby, soudy a další orgány činné v trestním řízení, přednostně respektovat práva a zájmy dítěte.

Nejlepší zájem dítěte musí být chráněn všemi fyzickými a právnickými osobami při všech činnostech a rozhodnutích, které se přímo či nepřímo dotýkají nebo mohou dotýkat dítěte. Při určování nejlepšího zájmu dítěte by mělo být cílem nalézt udržitelné řešení situace dítěte, a to s přihlédnutím ke konkrétní situaci a s náležitým zohledněním kritérií stanovených zákonem.

6. Sledování a výkon rozhodnutí v soudních řízeních týkajících se dětí

Jakmile rozhodnutí, které se dotýká práv a zájmů dítěte, nabude právní moci nebo by mělo být vykonáno okamžitě, ale není, může zákonný zástupce dítěte předložit soudnímu úředníkovi rozhodnutí o uznání vykonatelnosti. Soud nezasílá podrobnosti rozsudku dítěti osobně. Předpokládá se, že rodiče nebo poručník dítěte jako zákonný zástupce jednající v nejlepším zájmu dítěte vysvětlí rozhodnutí soudu v souladu se schopností dítěte mu porozumět a sdělí dítěti potřebné informace o průběhu výkonu rozhodnutí. V případě potřeby spolupracuje soudní úředník při výkonu rozhodnutí v záležitostech vyplývajících z práva péče o dítě a práva na styk s dítětem se soudem pro rodinné záležitosti a vydává pokyny k tomu, aby byly poskytnuty informace potřebné pro výkon rozhodnutí a zajištěna účast na řízení o výkonu rozhodnutí.

7. Přístup k právním prostředkům

V občanskoprávním řízení vedou věci týkající se nezletilých jejich zákonní zástupci, jimiž jsou zpravidla rodiče nebo poručník dítěte. Tam, kde zákon umožňuje nezletilým samostatně vykonávat svá procesní práva v občanskoprávním řízení, jsou do řízení zapojeni i jejich zákonní zástupci.

Je stanoven dodatečný nástroj ochrany pro děti, které se staly obětí násilí v rodině. Pokud je dítě terčem násilí nebo nátlaku, může žádost o ochranu v nejlepším zájmu dítěte podat nejen některý z rodičů nebo poručník dítěte, ale také soud pro rodinné záležitosti nebo státní zástupce. To znamená, že pokud zákonný zástupce dítěte z jakéhokoli důvodu nejedná v zájmu ochrany práv dítěte, může podat žádost soudu jeden z výše uvedených příslušných orgánů. Je třeba poznamenat, že o ochranu před násilím lze požádat v kterékoli fázi občanskoprávního řízení, a to i před podáním žaloby.

8. Postup při osvojení, včetně mezinárodního osvojení

V Lotyšsku mohou být nezletilé osoby osvojeny, pokud je to v jejich nejlepším zájmu. Právní základy osvojení jsou stanoveny v občanském zákoníku. Postup osvojení stanoví nařízení vlády. Osvojení schvaluje soud. Dítě může být osvojeno, jestliže bylo před schválením osvojení svěřeno do péče a pod dohled osvojitele a jestliže instituce pro záležitosti poručnictví a péče o dítě zřízená místním orgánem – soud pro rodinné záležitosti – shledala, že dítě a osvojitel se navzájem snášejí a že existují oprávněné důvody se domnívat, že osvojení povede ke skutečnému vztahu dítěte a rodiče. Dítě, které dosáhlo věku dvanácti let, musí k osvojení dát osobní souhlas.

Osoba, která si přeje osvojit dítě, musí podat příslušný návrh k soudu pro rodinné záležitosti. Za účelem zjištění vhodnosti pro osvojení provede soud pro rodinné záležitosti šetření v osvojitelské rodině v souladu s postupem pro osvojení. Dítě může být umístěno do osvojitelské rodiny na základě rozhodnutí soudu pro rodinné záležitosti.

V případech stanovených zákonem a v souladu se zákonnými postupy je možné mezinárodní osvojení ve vztahu

k cizímu státu, který je vázán Haagskou úmluvou o ochraně dětí a spolupráci při mezinárodním osvojení ze dne 29. května 1993 a Úmluvou OSN o právech dítěte ze dne 20. listopadu 1989, s níž Lotyšsko uzavřelo dvoustrannou smlouvu vymezující specifika vzájemné soudní spolupráce v oblasti zahraničního osvojení. Mezistátní osvojení ve vztahu k cizímu státu může být zahájeno po obdržení stanoviska Komise pro zahraniční osvojení, v němž komise dojde k závěru, že řízení o mezinárodním osvojení je v souladu se zásadami ochrany práv dítěte stanovenými v tomto zákoně a je v nejlepším zájmu dítěte.

■ Poslední aktualizace: 19/08/2024

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.